

Functionele aanvallen

Een vorm van een Functionele
Neurologische Stoornis (FNS)

Functionele aanvallen kunnen zich uiten in aanvallen die erg lijken op epileptische aanvallen, maar dat niet zijn.

Aanvallen

Sommige mensen hebben aanvallen die erg op epileptische aanvallen lijken, maar dat niet zijn. Als er tijdens aanvallen geen elektrische verstoringen in de hersenen zijn, zoals bij epilepsie, noemen we deze functionele aanvallen. Voorheen werd er gesproken over Psychogene Niet-Epileptische Aanvallen: PNEA.

Deze aanvallen zijn een vorm van een Functionele Neurologische Stoornis (FNS). Deze aanvallen zien er net anders uit dan bij epilepsie. Ze kunnen bijvoorbeeld langer duren of soms stoppen en daarna weer doorgaan. Als er schokken of trillingen zijn, zien deze er vaak ook anders uit.

Uw neuroloog stelt de diagnose op basis van uw verhaal, de ervaringen van uw naasten, videobeelden van uw aanvallen en meestal een hersenfilmpje (EEG). Als u een aanval heeft tijdens een EEG-onderzoek, zijn er bij functionele aanvallen geen afwijkingen te zien op het EEG.

Wat is een Functionele Neurologische Stoornis (FNS)?

FNS kan allerlei klachten geven, zoals spierzwakte, trillen of problemen met spreken. Functionele aanvallen zijn de meest voorkomende vorm van FNS. Als we het hebben over FNS betekent dit dat er sprake is van een functioneel probleem.

De hersenen en het zenuwstelsel zijn zelf niet beschadigd of stuk, maar er worden onbewust onjuiste signalen gestuurd naar de rest van uw lichaam. Hierdoor worden normale functies verstoord en ontstaat een aanval.

Waardoor worden de onjuiste signalen veroorzaakt?

Bij FNS worden de signalen in de hersenen niet goed verwerkt. Dit komt door een veranderde samenwerking tussen verschillende hersengebieden. De hersenen sturen uw lichaam daardoor niet goed aan. We weten niet waarom sommige mensen functionele aanvallen krijgen en andere mensen niet. Verschillende factoren kunnen een rol spelen. Deze factoren geven een hoger risico om functionele aanvallen te krijgen.

Psychische problemen spelen bij veel mensen met functionele aanvallen een rol. Voorbeelden zijn trauma, depressie en angststoornis. Sommige mensen merken een duidelijke relatie met spanningen, anderen merken juist dat aanvallen komen in de rust na spanningen of drukte. Daarom werd eerder ook wel gesproken over 'spanningsaanvallen'.

Er kunnen ook onbewuste spanningen zijn. Dat spanningen lichamelijke klachten kunnen geven kennen de meeste mensen wel bij klachten als buikpijn of diarree. Het kan dus ook aanvallen geven.

Vaak zijn mensen zich niet bewust van de factoren die van invloed kunnen zijn op de aanvallen, zoals bijvoorbeeld (psychische) overbelasting. Soms spelen er meerdere dingen tegelijk. Ook dit is voor iedereen anders. Uw psycholoog probeert door gesprekken en soms met een psychologisch onderzoek achter deze factoren rondom uw aanvallen te komen.

Factoren die functionele aanvallen kunnen veroorzaken:

- Psychisch trauma
- Fysiek trauma (ongeval, infectie, medische ingreep)
- Moeilijk kunnen (h)erkennen en uiten van emoties
- Depressie en angst
- Chronische pijn
- Overvraagd worden of te hoge eisen stellen aan zichzelf
- Het hebben van een chronische (neurologische) ziekte, zoals epilepsie

Diagnostiek en behandeling

De diagnose wordt gesteld door uw neuroloog. Daarna gaat uw psycholoog verder met het verzamelen van alle informatie over u om de samenhangende factoren vast te stellen. Op basis van deze factoren adviseren wij u een behandeling, waarmee u meer grip kan krijgen op uw aanvallen.

Wij bieden geen behandeling voor functionele aanvallen. Er zijn verschillende instanties waar wij naar doorverwijzen. Een behandeling kan direct gericht zijn op uw aanvallen (klachtgericht) en/of op de gevonden onderliggende factoren. De aanvallen verdwijnen niet bij iedereen, ondanks de behandeling.

Wij geven geen medicatie voor functionele aanvallen. Soms wordt wel medicatie voorgeschreven voor een bijkomende, onderliggende factor, bijvoorbeeld bij depressieve klachten. Dit gaat dan meestal via de huisarts of de psychiater.

Adviezen bij functionele aanvallen

De beste manier om met een aanval om te gaan, verschilt per persoon. Wij adviseren een aantal algemene adviezen:

Voor u:

- Neem uw klachten altijd serieus. Weet dat u niet 'alsof' doet, dat u zich niet aanstelt en dat u niet 'gek aan het worden bent'. Het zijn aanvallen met lichamelijke kenmerken en klachten.
- Vinden mensen uit uw directe omgeving het moeilijk om met uw aanvallen om te gaan? Vinden ze het misschien eng of begrijpen ze niet wat er gebeurt?

Het kan helpen als ze weten wat functionele aanvallen zijn. Dat ze onbewust optreden en dat u er geen invloed op heeft, maar steun en begrip fijn zouden zijn. Vertel ze over uw aanvallen, wat dat met u doet en wat u nodig heeft.

- Functionele aanvallen zijn niet gevaarlijk voor uw hersenen. Wel kunt u zich verwonden door aanvallen, bijvoorbeeld als u valt. Tijdens een aanval kunt u soms minder goed reageren. Heeft u dit soort aanvallen? Vertel dit dan aan uw omgeving. Dan kunnen mensen u tijdens een aanval helpen en ervoor zorgen dat u veilig bent.

Advies voor uw naasten:

- Zorg ervoor dat de persoon met aanval zich niet (nog meer) kan bezeren. Probeer hierbij hem/haar zo min mogelijk aan te raken, omdat dit extra spanning en emotie kan uitlokken en daarmee kan leiden tot meer aanvallen.

- Spreek rustig en laat weten dat hij/zij veilig is. Mensen met functionele aanvallen kunnen vaak niet reageren, maar soms wel dingen horen.
- Als er tijdens de aanval ook sprake is van hyperventilatie. Laat hem/haar op de ademhaling letten, rustig in- en uitademen. Eventueel kunt u een hand op de buik laten leggen.
- Een functionele aanval gaat altijd vanzelf over, ook lange aanvallen geven geen schade aan de hersenen.

Tot slot

Functionele aanvallen komen zeer regelmatig voor. U bent zeker niet de enige. Functionele aanvallen zijn vervelend en belemmerend in het dagelijks leven. Wilt u als patiënt of als naaste in contact komen met mensen die die ook functionele aanvallen ervaren? Stuur dan een mailtje naar pnea@epilepsie.nl. Iemand van EpilepsieNL zal contact met u opnemen. Er worden ook bijeenkomsten georganiseerd. Kijk hiervoor op www.epilepsie.nl/pnea-cafe.

Meer weten?

Kijk voor meer informatie op sein.nl of gebruik de QR-code.

Handige links:

<https://www.neurologie.nl>
<https://neurosymptoms.org>
<https://www.stichtingfns.nl>

sein.nl

Facebook

LinkedIn

Instagram